

Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru

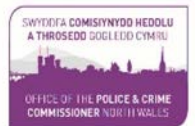
North Wales Public Sector Equality Network

Digwyddiad Ymgysylltu â Budd-ddeiliad Adroddiad 24 Mai 2018

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

Cynnwys

1	Cefndir y Digwyddiad	Tudalen 3
2	Croeso ac Anerchiad Agoriadol - Tracey Pardoe, Cadeirydd Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru	Tudalen 4
3	Prif anerchiad – Ruth Coombs, Pennaeth Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol Cymru	Tudalen 4
4	Trosolwg o'r Diwrnod - James Woodbine, Rheolwr Cymorth Cydraddoldeb, Llywodraeth Cymru	Tudalen 5
5	Trefn y diwrnod	Tudalen 5
6	Crynodeb o bwyntiau Allweddol o'r diwrnod - Tracey Pardoe, Cadeirydd, Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru (NWPSSEN)	Tudalen 6
7	Diolchiadau a sylwadau i gloi	Tudalen 6
8	Camau Nesaf	Tudalen 6
9	Adborth gan gynrychiolwyr am bob Amcan Cydraddoldeb	Tudalen 7
9.1	Amcan 1 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn lechyd	Tudalen 7
9.2	Amcan 2 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Addysg	Tudalen 9
9.3	Amcan 3 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Cyflogaeth a Chyflog	Tudalen 12
9.4	Amcan 4 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau o ran Diogelwch Personol	Tudalen 16
9.5	Amcan 5 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Cynrychiolaeth a Llais	Tudalen 19
9.6	Amcan 6 - Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau o ran cael Mynediad at Wybodaeth, Gwasanaethau, Adeiladau a'r Amgylchedd	Tudalen 25

Atodiadau

A1	Rhaglen ar gyfer y Digwyddiad	Tudalen 29
A2	Aelodaeth a Chysylltiadau Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru	Tudalen 31
A3	Sefydliadau a Chyrff yn bresennol	Tudalen 33
A4	Adborth o Ffurflenni Gwerthuso	Tudalen 34

A5	Monitro Cydraddoldeb	Tudalen 38
A6	Geirfa	Tudalen 40

1. Cefndir i'r Digwyddiad – Amcanion Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru (NWPSSEN)

Mae Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru (cyfeirir ato o hyn ymlaen fel NWPSSEN), fel grŵp ffurfiol, wedi bod yn cydweithio ers 2010, pan ddaeth y Ddeddf Cydraddoldeb i rym, er bod llawer o'r aelodau wedi bod yn cydweithio ers tro cyn hyn. Mae NWPSSEN yn cynnwys aelodau o:

- Pob un o 6 Awdurdod Lleol Gogledd Cymru
- Heddlu Gogledd Cymru
- Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
- Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwlans Cymru
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Mae gennym hefyd gynrychiolwyr o nifer o gyrff cyhoeddus eraill sy'n mynychu ein cyfarfodydd yn rheolaidd fel partïon eraill â diddordeb, gan gynnwys Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol. Mae gennym nifer o siaradwyr gwadd a hefyd ymwelwyr i'n cyfarfodydd, sy'n rhannu amrywiaeth o faterion cydraddoldeb gyda'r grŵp i geisio ein cefnogaeth neu gyfranogiad. Mae NWPSSEN wedi bod yn cynnal cyfarfodydd ymgysylltu / ymgynghori ers sawl blwyddyn bellach ond yn 2011 gwnaethom ddechrau cynnal Digwyddiadau Ymgysylltu â Budd-ddeiliaid ffurfiol ar y cyd yn y fformat presennol ar gyfer Gogledd Cymru, a dyma'r adroddiad am y 4ydd Digwyddiad Ymgysylltu â Budd-ddeiliaid. Fel grŵp, mae NWPSSEN wedi nodi 6 Amcan Cydraddoldeb ar y cyd ar lefel uchaf ac mae'r cydweithredu hwn yn y Gogledd yn unigryw yng Nghymru. Profi a yw'r amcanion hyn yn dal i fod yn berthnasol a nodi beth arall sydd angen ei wneud oedd canolbwynt y digwyddiad ymgysylltu hwn.

Ein nod yw cynnal Digwyddiad Ymgysylltu â Budd-ddeiliaid bob 2 flynedd, gan newid y cynnwys o drafod beth ddylai fod yn flaenoriaethau i ni yn y dyfodol i helpu i nodi ein Hamcanion Cydraddoldeb bob 4 mlynedd, a 2 flynedd yn ddiweddarach, byddwn yn cyfarfod i rannu beth rydym wedi'i wneud hyd yn hyn. Mae hyn yn darparu cyfle i

wirio bod y sefydliadau sector cyhoeddus a restrir uchod ar y trywydd iawn ac os nad ydynt, nodi unrhyw faterion eraill sydd angen sylw yn ystod y 2 flynedd ddilynol.

Roedd Digwyddiad 24 Mai 2018 yn adolygiad canol cynllun, lle gwnaethom rannu cipolwg o rywfaint o'r gwaith mae ein sefydliadau wedi bod yn ei wneud ers i'n hail Gynlluniau Cydraddoldeb Strategol 4 blynedd gael eu gweithredu yn 2016. Gallwch ddarllen ein Cynlluniau llawn ac Adroddiadau Blynyddol ar bob un o'n gwefannau gan ddefnyddio'r dolenni yng nghefn yr adroddiad hwn.

Mae cyfranogwyr wedi croesawu'r Digwyddiadau Ymgysylltu â Budd-ddeiliaid hyn dros y blynyddoedd fel mantais o ran dod â nifer o sefydliadau'r sector cyhoeddus a grwpiau cynrychioladol at ei gilydd mewn un lle, gan leihau blinder o ran yr ymgynghoriad. Yn wir, yn 2011, awgrymodd cyfranogwyr ein bod yn gwneud hyn yn fwy rheolaidd, sef y rheswm dros gylch bob dwy flynedd.

Mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb eisoes wedi bod yn daith hir ac nid yw'r gwaith wedi'i orffen o bell ffordd, ond mae cynnydd yn cael ei wneud. Rydym yn gweithio'n agos gyda sefydliadau fel y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a sefydliadau a grwpiau arbenigol eraill i sicrhau ein bod yn mabwysiadu arferion gorau a chanllawiau lle bynnag gallwn. Rydym yn falch ein bod wedi gallu mynd ar y daith hon gyda chyfranogwyr ein Grŵp Ymgysylltu â Budd-ddeiliaid. Ein bwriad fydd parhau â'r arfer hwn mewn ymgais i gynnal ymgysylltiad a rhannu profiadau a gwybodaeth, o fewn ein partneriaeth NWPSen a gyda'n budd-ddeiliaid ehangach er mwyn i ni allu dylanwadu a newid pethau er gorau i bawb.

Ar ddiwedd y digwyddiad, gwnaethom dreulio amser yn adrodd yn ôl am rai o'r pwyntiau allweddol a godwyd ar y diwrnod, fodd bynnag, mae'r Adroddiad hwn yn darparu cofnod cynhwysfawr o'r materion a'r blaenoriaethau a drafodwyd sy'n cael eu hystyried yn berthnasol i Ogledd Cymru heddiw.

2. Croeso ac Anerchiad Agoriadol - Tracey Pardoe, Cadeirydd, NWPSen

Croesawodd Tracey Pardoe gynrychiolwyr i'r digwyddiad a diolchodd i bawb ar ran aelodau NWPSen am roi o'u hamser i fynychu. Croesawodd Tracey Ruth, Pennaeth Cymru, Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol, a oedd wedi derbyn ein gwahoddiad i fod yn siaradwr gwadd a darparu prif anerchiad i gyfranogwyr.

3. Prif anerchiad - Ruth Coombs, Pennaeth Cymru, EHRC Wales

Darparodd Ruth Coombs grynodedb o'r heriau allweddol a nodwyd drwy ymchwil y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol yn 2018 sy'n diweddar adroddiad "Is

Wales Fairer". Dywedodd Ruth y byddai'r adroddiad ffurfiol yn cael ei gyhoeddi ym mis Hydref 2018. Eglurodd Fframwaith Mesur y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol hefyd ac roedd yn barod i ateb cwestiynau.

4. Trosolwg o'r Diwrnod - James Woodbine, Rheolwr Cymorth Cydraddoldeb, Grŵp Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol / Llywodraeth Cymru

Disgrifiodd James Woodbine fel y byddai aelodau NWPSen yn rhoi cyflwyniad i arddangos rhywfaint o'r gwaith a oedd wedi'i wneud gan sefydliadau sy'n aelodau dros y ddwy flynedd ddiwethaf, ac eglurodd byddai gweddi y diwrnod yn cynnwys trafodaethau o amgylch byrddau, a fyddai'n gofyn tri chwestiwn ar gyfer pob un o'r chwe maes amcanion cydraddoldeb:

1. Oes yna unrhyw sylwadau am y gwaith hyd yn hyn?
2. Ydi ein hamcanion cydraddoldeb dal yn berthnasol?
3. Oes yna unrhyw beth arall rydych chi'n meddwl y dylem ni fod yn canolbwyntio arno dros y 2 flynedd nesaf?

Gwahoddwyd cyfranogwyr i siarad â phob un o'r chwe arweinydd maes amcanion a symudodd at bob bwrdd yn ei dro drwy'r diwrnod. Hefyd, gosodwyd nifer o siartiau troi o amgylch yr ystafell i bobl ychwanegu sylwadau neu wneud cyfraniadau eraill na allent eu codi yn ystod y trafodaethau o amgylch byrddau.

5. Trefn y diwrnod

Cynhaliwyd trafodaethau o amgylch byrddau i gwmpasu pob un o'r chwe maes amcanion cydraddoldeb a gofynnwyd y tri chwestiwn a ganlyn:

- 1. Oes gennych unrhyw sylwadau i'w gwneud am y gwaith a wnaed hyd yn hyn tuag at gyflawni Amcanion Cydraddoldeb a Rennir NWPSen 2016 – 2020?**
- 2. Ydych chi'n credu bod ein Hamcanion Cydraddoldeb yn dal i fod yn berthnasol?**
- 3. Oes yna unrhyw beth arall rydych chi'n meddwl y dylem ni fod yn canolbwyntio arno dros y 2 flynedd nesaf?**

Aeth cynrychiolwyr o NWPSen o amgylch pob bwrdd bob 30 munud i drafod pob Amcan Cydraddoldeb gyda chyfranogwyr a chwmpasu'r 3 chwestiwn uchod.

Mae adrannau 9.1 i 9.6 isod yn nodi'r holl sylwadau, materion ac awgrymiadau a wnaed yn y digwyddiad gan Fudd-ddeiliaid dan bob Amcan Cydraddoldeb.

6. Crynodeb o bwyntiau Allweddol o'r diwrnod - Tracey Pardoe, Cadeirydd, NWPSSEN

Roedd adborth ar gyfer budd-ddeiliaid yn gefnogol iawn o'r gwaith a wnaed hyd yn hyn ac roedd yn cydnabod manteision NWPSSEN. Rhannwyd crynodeb o rai o'r pwyntiau allweddol a godwyd yn ystod y diwrnod ar ddiwedd y digwyddiad ond mae'r adroddiad llawn o adborth wedi'i ddarparu yn adran 9 isod.

7. Diolchiadau a sylwadau i gloi

Diolchwyd i siaradwyr, cyfieithwyr a chyfranogwyr am eu presenoldeb a'u cyfraniadau yn y Digwyddiad. Cydnabuwyd bod llawer o waith wedi bod ar draws sector cyhoeddus Gogledd Cymru ar yr agenda cydraddoldeb a bod llawer o'r manylion wedi dod i'r amlwg oherwydd mewnbwn cyfranogwyr yn y gorffennol.

Diolchwyd i Ruth Coombs am deithio o Gaerdydd i fynychu'r digwyddiad a chrosawyd ei chyfranogiad drwy'r diwrnod. Dywedwyd wrth gynrychiolwyr fod Adroddiad am gael ei gynhyrchu i gwmpasu cynnwys y diwrnod a byddai'n cael ei ddosbarthu maes o law.

8. Camau Nesaf

Caiff gwybodaeth a gasglwyd o'r Digwyddiad Budd-ddeiliaid ar 24 Mai 2018 ei dadansoddi gan aelodau Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru (NWPSSEN) i nodi pa gamau gellir eu cymryd gan NWPSSEN i fynd i'r afael â'r materion allweddol a godwyd, a phan gaiff camau eu nodi y mae angen rhoi sylw iddynt mewn sefydliadau sy'n aelodau, cânt eu hadrodd yn ôl i'r swyddogion perthnasol mewn sefydliadau sy'n aelodau i ystyried pa gamau gallant eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a nodwyd. Caiff copi o'r adroddiad hwn ei ddosbarthu i bob mynychwr a chaiff ei rannu ym mhob un o'n sefydliadau partner i'w ddefnyddio i lywio gwaith a gweithgareddau perthnasol eraill.

9. Adborth gan gynrychiolwyr am bob Amcan Cydraddoldeb

9.1 Amcan 1 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn lechyd

Anghydraddoldeb tlodi ac economaidd-gymdeithasol

- Sut mae NWPSSEN yn bwriadu mynd i'r afael â chynnydd o ran anghydraddoldeb, yn enwedig rhai sy'n gysylltiedig â thlodi?
- Mae anghydraddoldebau iechyd yn tyfu – sut mae'r Bwrdd Iechyd a strategaethau eraill yn nodi meysydd allweddol ac a ydynt yn cael sylw wrth ddylunio gwasanaethau?

Trosedd Casineb a Diogelu

- Yn aml bydd staff yn ystyried bod trosedd casineb a mathau eraill o gam-drin yn rhan o'r swydd. Mae angen codi ymwybyddiaeth o'r materion sy'n gysylltiedig â throseddau casineb a'r cyfleoedd sy'n bodoli i staff adrodd amdanynt. A all NWPSSEN ystyried dull Cefnogwr Trosedd Casineb / Trosedd Cyfeillio? Cydnabuwyd hyn fel mater ar gyfer pob sefydliad NWPSSEN, yn enwedig BIP Betsi Cadwaladr, Ymddiriedolaeth Gig Gwasanaethau Ambiwlans Cymru a Heddlu Gogledd Cymru.
- Dywedodd BAWSO ei bod yn bosibl i bobl sy'n destun trais domestig a / neu gaethwasiaeth fodern hefyd brofi mater iechyd meddwl ac mae canfyddiad nad yw'r rhain bob amser wedi'u nodi a'u trin. A all NWPSSEN godi ymwybyddiaeth drwy dimau diogelu a staff rheng flaen?

Y Trydydd Sector

- Gofynnodd AVOW a oedd NWPSSEN yn ymwybodol o unrhyw gynlluniau i gynyddu comisiynu 3ydd sector er mwyn helpu i fynd i'r afael â bylchau o ran darpariaeth gwasanaeth/eiriolaeth? A all NWPSSEN gefnogi?

Diwallu anghenion cyfathrebu

- Mae angen i staff sy'n gweithio mewn ysbytai a'r holl wasanaethau rheng flaen fod yn fwy ymwybodol o bobl fyddar, yn enwedig staff derbynfa a'r adran Awdioleg. A all NWPSSEN godi ymwybyddiaeth ac annog Iaith Arwyddion Prydain sylfaenol (cyfeirir ato fel BSL o hyn ymlaen) ar gyfer staff rheng flaen?

Model Cymdeithasol a Mynediad

- Mae angen symud sefydliadau oddi wrth fodel meddygol i'r model cymdeithasol o anabledd. Sut gall NWPSSEN helpu i sbarduno hyn?
- Dylai budd-ddeiliaid fod â mwy o ran yn yr adolygiad o'r holl ystâd/adeiladau, trafodwyd rhwystrau i gael mynediad i rai gwasanaethau, e.e. adrannau pelydr x.

Cyflyrau niwrolegol

- Codwyd nifer o faterion am gefnogaeth i bobl sy'n byw gyda chyflyrau niwrolegol; mae diffyg canfyddedig cyffredinol o ran cefnogaeth. A all NWPSSEN godi ymwybyddiaeth?

Casglu'r Sylfaen Dystiolaeth

- Sut mae NWPSSEN yn casglu a gwneud defnydd gorau o dystiolaeth anecdotaidd nad yw o reidrwydd wedi'i chasglu drwy brosesau monitro neu gwyno ffurfiol?

Model Cymdeithasol

- Addysg gweithwyr iechyd proffesiynol o ran y model cymdeithasol
- Prosiect Iechyd a Thai 2025 (sy'n cynnwys):- rhagnodi cymdeithasol, digartrefedd, rhyddhau o'r ysbyty
- Cynyddu dealltwriaeth a herio stereoteipiau
- Defnyddio'r iaith gywir o ran pobl anabl

Y Trydydd Sector

- Pwysigrwydd trydydd sector i gefnogi unigolion a theuluoedd
- Lles meddyliol – rhagnodi cymdeithasol

Iechyd Meddwl

- Adnabod arwyddion corfforol straen a gorbryder a lles meddyliol
- Gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer pobl hŷn – nid Dementia yn unig
- Mae gwasanaethau ar gyfer pobl â salwch meddwl yn dal i fod yn seiliedig ar loteri cod post o ran arbenigedd, therapïau a thriniaethau – Ynys Môn

Pobl hŷn

- Mae gan bobl hŷn anghenion iechyd nad ydynt yn ymwneud â heneiddio yn unig
- A oes unrhyw hyfforddiant cam-drin domestig 'gofyn a gweithredu' yn crybwyll teulu'n cam-drin henoed yn benodol? Mae angen i'r holl staff sy'n gweithio gyda phobl hŷn allu adnabod, gwybod sut i gefnogi ac atgyfeirio

Cyflyrau niwrolegol annodweddiadol

- Beth sydd wedi digwydd i Strategaeth Awtistiaeth Llywodraeth Cymru?
- Headway: cefnogi pobl ag Anaf i'r Ymennydd. Mae pobl ag anafiadau i'r ymennydd yn cael eu gadael ar ôl o ran gofal seibiant yng Ngogledd Cymru neu yn yr ysbytai
- Diagnosis hwyr o ran merched ag awtistiaeth
- Bil Awtistiaeth?
- Niwrolegol annodweddiadol - iechyd meddwl a lles
- Adnabod a diagnosis – Asperger a chefnogaeth – meddyg teulu heb adnabod – ymddygiad yn yr ysgol

Mynediad

- Darpariaeth ar y safle ar gyfer iechyd/brechiadau/addysg am hunanofal/atgyfeirio at asiantaethau partner (GRT)
- Darpariaeth iechyd well ar gyfer cymunedau Sipsi, Roma a Theithwyr – e.e. brechiadau, sgrinio ac ati
- Mynediad at feddygon teulu
- Mae angen cwrs ymwybyddiaeth o fyddardod i staff – mae staff angen BSL lefel 1
- Gweithredu llwybr Hunaniaeth o ran Rhywedd

Ffyrdd o weithio

- Gwrando ar staff rheng flaen – yn aml mae'r ateb ganddyn nhw
- Cynyddu cyfleoedd i rannu gwybodaeth – cydweithio mewnol ac allanol
- Parhau i gydweithio
- Mae cysonder o ran terminoleg yn cynorthwyo â gwell cyfathrebu
- Dulliau gwell o gasglu straeon neu brofiadau cleifion
- Gwella dulliau casglu data o ran canlyniadau iechyd ar gyfer grwpiau nodweddion gwarchoddedig
- Rhwydweithiau staff – symbylu cefnogaeth i herio sefydliadau

9.2 Amcan 2 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Addysg

Bwlio

- Cynnwys sefydliadau addysg bellach o ran yr amcan bwlio – mae llawer o bobl ifanc yn cael eu gadael i ddelio gyda pethau drostynt eu hunain.
- Mae bwlio yn mynd gyda lefelau cyrhaeddiad – diffyg adnoddau i alluogi i ysgolion ddelio â hyn.
- Sut byddai ysgolion yn adnabod os oes ganddynt fater o ran bwlio ar sail hunaniaeth? Gellir bod ag ymwrthedd o ran bod am gyfaddef bod problem, ac ofn y bydd yr ysgol i'w gweld ar fai. Awgrymu rhannu model arfer da, i ddangos sut gall pethau wella.
- Mae lefel arswydus o hiliaeth mewn rhai ysgolion uwchradd, ond mae hefyd tuedd pryderus o ran pobl ifanc sy'n cael eu hatgyfeirio at Gymorth i Ddiodefwyr oherwydd bwlio – mae'r lefelau'n frawychus, gan gynnwys plant mor ifanc â 9 oed. Ydi ysgolion yn ymwybodol o'r duedd?
- Mae gan ysgolion bolisiau gwrthfwlio, ond nid ydynt yn cael eu gweithredu'n effeithiol.
- Mae'r ysgolion yn gyndyn o ymateb pan fyddant yn cael cwynion am fwlio. Mae rhai athrawon nad ydynt am wynebu'r broblem ('dim ond ychydig o hwyl' ac ati) – ystyried eu bod yn perthyn i alwedigaeth rhyddfrydig, ac felly'n anwahaniaethol yn awtomatig.

- Mae angen dealltwriaeth a rennir a meincnodi ar draws Gogledd Cymru o ran beth yw bwlio ar sail hunaniaeth.
- Mae bwlio'n dod yn arferol mewn bywyd – tuedd i dderbyn y sefyllfa. Mae'r sefyllfa wedi gwella rhywfaint, ond mae ysgolion yn credu y dylid derbyn yr ymddygiad hwn – “bydd plant yn blant”.
- Mae angen dull cymesur o helpu i adeiladu cadernid mewn bywyd arferol, ond gwybod lle mae'r llinell goch. Hefyd, mae angen addysgu rhieni.
- Bydd y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol yn monitro awdurdodau lleol o ran sut maen nhw'n casglu data o ysgolion o ran bwlio ar sail hunaniaeth.

Terminoleg / Model Cymdeithasol

- Mae Awdurdodau Lleol yn dal i ddefnyddio terminoleg wedi dyddio, e.e. Anghenion Addysgol Arbennig (AAA), yn hytrach nag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Nid yw sefydliadau'n cael pethau sylfaenol yn gywir o hyd – defnyddio'r derminoleg anghywir (e.e. dylai 'pobl ag anableddau' fod yn 'bobl anabl') a graffeg wedi dyddio (stereoteipio).
- Mae terminoleg fel 'anableddau dysgu' yn sarhaus oherwydd mae'n cymryd yn ganiataol mai bai'r unigolyn ydyw.
- Mae angen i agweddau sylfaenol newid a'r Model Cymdeithasol gael ei fabwysiadu.

Deall a rhoi sylw i anghenion

- Nid yw awtistiaeth yn cael ei ddeall – dim cefnogaeth o gwbl nes i ddiagnosis ffurfiol gael ei wneud.
- Methiant cyffredinol i ddeall anghenion pobl ag amhariadau gwybyddol, gan gynnwys:
 - o Gwneud rhagdybiaethau anghywir o ran yr angen am addasiadau rhesymol (e.e. ar gyfer cyfweiliadau)
 - o Cynnal digwyddiadau ymgysylltu / cyfarfodydd mewn neuaddau mawr, swnllyd
- Mae llawer o gefnogaeth i'r rhai ag anghenion dynodedig ond mae angen rhagor o gefnogaeth i nodi anghenion
- Mae angen mynediad i Athrawon Byddar addysgu BSL
- Mae nifer y plant byddar sy'n mynychu ysgolion prif ffrwd yn cynyddu – byddai'n dda pe gallai tiwtoriaid ddysgu BSL ac ymwybyddiaeth o fyddardod.
- Plant byddar mewn addysg a mynediad i gyfrwng BSL – nid yw llawer o weithwyr cefnogi wedi'u hyfforddi i lefel 1 hyd yn oed.
- Beth am gyflwyno BSL, ar gyfer cyfathrebu sylfaenol, fel un o'r ieithoedd ar y cwricwlwm?
- Cydnabyddiaeth ei bod yn bosibl bod ymddygiad heriol oherwydd sefyllfaoedd trawmatig – darparu cefnogaeth.

- Mae unigolion ag anafiadau i'r ymennydd angen cefnogaeth ychwanegol ac mae angen i blant gael eu haddysgu o ran sut i atal anafiadau i'r ymennydd (e.e. gwisgo helmed wrth reidio beic)

Ymgynghori ac ymgysylltu

- Mae Cyngorau Ysgol yn arwynebol – nid llwybr i bob llais. Cydnabuwyd, fodd bynnag, ei bod yn anodd canfod llwybr a fyddai'n holl-gwmpasol i bobl iau.

Mynediad

- Nid yw Awdurdodau Lleol yn sicrhau bod pob ysgol yn hygyrch o hyd.

Cyfathrebu a chodi ymwybyddiaeth

- Addysg Rhyw a Pherthnasoedd – LGBT wedi'i gynnwys yng Nghymru bellach. Sut caiff hyn ei gynnwys? Sut bydd athrawon yn cyfleu rhywbeth yn iawn nad ydynt yn ei ddeall? Hyfforddiant LGBT a lleoliadau gwaith – mae angen meithrin perthnasoedd y tu allan i'r sector cyhoeddus, ond mae cyllid yn fater. Mae arfer da yn fylchog ar hyn o bryd – mae angen canfod ffordd o estyn hyn, efallai wrth ddylunio adnoddau o amgylch y cwricwlwm.
- Gyda chodi ymwybyddiaeth o gam-drin domestig a throedd casineb, cynnwys cam-drin henoed i alluogi pobl ifanc i adnabod a chael mynediad i gefnogaeth a gwybod sut i adrodd.

NWPSEN – Cyffredinol

- Dylai cyflwyniadau NWPSEN am gyflawniadau fod yn seiliedig ar dystiolaeth a chanlyniadau.
- Byddai wedi bod yn fanteisiol cael gwybodaeth o flaen llaw - adroddiad cryno ar bob un o'r amcanion, neu hyd yn oed copi o'r cyflwyniad.
- Mae angen sicrhau bod cydweithwyr, sefydliadau addysg oedolion ac ati wedi'u cynnwys – dylent fod yn aelodau o NWPSEN.
- Creu gwefan ar gyfer NWPSEN, neu dudalen Facebook, fel bod yr holl wybodaeth am Ogledd Cymru yn hygyrch o un lle. Mae fersiynau hawdd eu deall yn bwysig hefyd.
- Mae angen aliniad rhwng amcanion cydraddoldeb a Chynlluniau Lles, Cynlluniau Corfforaethol ac ati.

Amcanion cydraddoldeb presennol / gwaith a wnaed hyd yn hyn

- Ychydig iawn o wahaniaeth ers 2011, felly mae amcanion yn dal i fod yn berthnasol felly mae angen iddynt fod yn fwy penodol – ateb y cwestiwn 'beth'

- Mae penawdau'n eang iawn, mae angen eu torri i lawr a gadael i gyfranogwyr weld y cynllun gweithredu.
- Ystyrir bod system taliadau heb arian parod yn arfer da.
- Taliadau heb arian parod – beth am rai nad oes ganddynt fynediad i'r rhyngwrwyd? Mae angen sicrhau bod cefnogaeth ar gael.

Meysydd gwaith newydd a awgrymir

- Sefydlu canolfan adnoddau e-ddysgu rhanbarthol i aelodau'r cyhoedd – dylai Addysg fod ar gyfer oes a dylid amlygu cyrsiau rhad ac am ddim
- Asesiadau Effaith ar Gydraddoldeb – creu system gyfeillio yn NWPSSEN i adolygu a herio Asesiadau Effaith ar Gydraddoldeb, a chynnwys defnyddwyr gwasanaeth.
- Annog disgyblion ysgol gynradd i gynhyrchu eu Polisi Cydraddoldeb eu hunain.
- Annog cynrychiolwyr amrywiol elusennau i ofyn i ysgolion a allent ymweld â hwy (e.e. Cŵn Tywys y Deillion)
- Mae gwaith gwych wedi'i wneud yng Ngogledd Cymru, e.e. 'dangos y cerdyn coch i hiliaeth'. Byddai'n dda arddangos hyn mewn digwyddiad fel hwn. Dylai NWPSSEN ganfod cyfleoedd i ddathlu ac edrych ar waith arall sy'n seiliedig ar hunaniaeth.
- Mae ysgolion yn canolbwyntio ar gau'r bwlch o ran cyrhaeddiad a chânt eu barnu ar hyn, ond lle mae'r polisïau i hyrwyddo dealltwriaeth rhwng cymunedau?
- Mynd i'r afael â gwahaniaethu ar sail oedran - e.e. pobl ifanc sy'n cyhuddo pobl hŷn o wneud i Brexit ddigwydd
- Dylai arolygiadau Estyn gynnwys dangosydd perfformiad i weithredu'r Ddyletswydd Cydraddoldeb Cyffredinol.

9.3 Amcan 3 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Cyflogaeth a Chyflog

Cefnogaeth gyda chyn cyflogaeth

- Ystyried dull wedi'i dargedu o gefnogi grwpiau penodol, e.e. pobl ag anafiadau i'r ymennydd
- Ystyried sut gall cyfleoedd profiad gwaith fod yn hyblyg i gefnogi gwahanol anghenion, e.e. pobl ag anafiadau i'r ymennydd sydd ag angerdd dros gelf, gwaith coed, gweithio gyda'u dwylo ac ati.
- Ystyried gweithio gyda Gwasanaeth Anafiadau i'r Ymennydd y Gogledd, Headway ac Uned Anafiadau i'r Ymennydd y Gogledd-orllewin.
- Nid yw Ymgynghorwyr Anabled yn trosglwyddo manylion y bobl hyn.

- Mae angen rhagor o gefnogaeth i helpu pobl i fynd yn ôl i'r gwaith – deall eu hanghenion amrywiol.
- Rhoi rhagor o gyhoeddusrwydd i'r dewisiadau amgen i fynd i'r Brifysgol, e.e. Prentisiaethau, cynlluniau Hyfforddiant ac ati.
- Mae rhai pobl nad ydynt yn gwybod sut i gwblhau'r broses ymgeisio – ystyried gweithdai cyn-cyflogaeth i ddarparu sgiliau ceisiadau a chyfweliadau / awgrymiadau ar gyfer grwpiau wedi'u tangynrychioli.
- Ystyried sut i gynyddu hyder ymgeiswyr drwy brofiad gwaith, e.e. gyda chymunedau Sipsiwn / Teithwyr a phobl anabl.
- Bydd Teithwyr yn dweud nad oes pwynt trafferthu – mae angen rhoi ystyriaeth sut i estyn allan i'r cymunedau hynny – e.e. rhaglenni cyflogaeth wedi'u cefnogi ar gyfer Teithwyr Sipsiwn.
- Os ydych yn pryderu bod angen gweithlu cynrychioladol amrywiol, mae angen i chi gwestiynu disgwyliadau / canfyddiadau. Bydd llawer o grwpiau ethnig / lleiafrifol yn credu nad yw'r sector cyhoeddus yn addas iddyn nhw. Er enghraifft, yn Lerpwl, gwahoddwyd pobl o'r gymuned Tsieineaidd i ddigwyddiadau recriwtio – gwnaethant wahodd cenhedlaeth y teidiau a neiniau oherwydd eu bod yn ddylanwadol iawn mewn diwylliant Tsieineaidd – arddangos amrywiaeth ddiddorol o yrfaeod / rolau.
- Mae gwybodaeth flaenorol am gyfleusterau sydd ar gael i bobl anabl yn hanfodol i geisiadau.
- Mae angen cefnogi pobl sydd wedi dioddef troseddau casineb i fynd yn ôl ar eu traed / drwy'r broses, e.e. mae dioddefwyr yn aml yn dioddef materion hyder, gorfod rhoi'r gorau i'w gwaith a hawlio budd-dal tai o ganlyniad i deimlo'n hollol ar eu pen eu hun.
- 68% diweithdra yn y gymuned Awtistig a dim ond 3% mewn cyflogaeth llawn amser ac o hynny – mae'r rhan fwyaf wedi'u tangyflogi gyda phobl â Graddau Meistr a PhDs yn casglu sbwriel, llenwi silffoedd ac ati. Am wastraff i bob un ohonom.

Hyfforddiant / Codi Ymwybyddiaeth / Herio Canfyddiadau a Stereoteipiau

- Rhagor o hyfforddiant i staff mewn rolau gyda'r cyhoedd i atgyfeirio i wasanaethau eraill, e.e. Llyfrgelloedd / Hamdden / Gwasanaethau Ieuenctid ac ati. Gallai gynnwys cyfeiriad at roi gwybod am Drosedd Casineb.
- Cam-drin henoed – nid yw pobl yn aml yn gwybod beth i'w wneud. I le ddylwn i fynd os byddaf yn gweld rhywbeth? Nid yw'n amlwg – dylai pobl gael hyfforddiant diogelu.
- 8 mlynedd yn ôl cynhyrchwyd modiwl e-ddysgu a oedd yn cynnwys gwybodaeth anghywir – roedd yn dweud na fydd aelodau'r teulu fyth yn cam-drin.
- Mae hyfforddiant wyneb i wyneb llawer pwysicach nag e-ddysgu.
- Mae angen rhagor o waith o hyd gyda chyflogwyr i'w hannog i edrych ar wahanol feysydd i ehangu eu gweithlu – helpu gyda gweld manteision cyflogi pobl anabl, e.e. ffyddlon, gweithio'n galed ac ati.

- Mae angen gwneud gwaith gyda chyflogwyr (yn hytrach na gweithwyr) i fod yn barod ar gyfer staff anabl (yn hytrach nag unigolion yn bod yn barod ar gyfer gwaith).
- Edrych ar weithio gydag ysgolion i fynd i'r afael â stereoteipiau. Fel cymdeithas nid ydym yn rhoi gwerth ar rai o rolau merched. Mae gwledydd eraill yn well am wneud hyn. Materion cymdeithasol – newid canfyddiadau a dealltwriaeth pobl.
- Mae angen cwestiynu rhagdybiaethau a wneir o ran gweithio'n hyblyg, e.e. a oes tensiynau o ran ceisiadau gweithio'n hyblyg pe bai dau riant gwrywaidd, ond mae'n bosibl na fyddai'r un broblem pe bai dwy ferch yn rhieni a oedd angen gweithio'n hyblyg. Yr her yw sut i fynd i'r afael â chanfyddiadau a datblygu modelau rôl cadarnhaol.
- Mae nifer siomedig wedi manteisio ar absenoldeb mamolaeth / tadolaeth a rennir. Gofynnwyd a oedd hyn oherwydd bod tâl tadolaeth yn is. Mae'n debyg bod Llywodraeth Cymru wedi gweld lefel eithaf da yn manteisio ar hyn – ydi'n bosibl bod hyn oherwydd bod trefniadau gweithio'n hyblyg Llywodraeth Cymru yn rhan graidd o sut maen nhw'n gweithio? Ydynt yn fwy rhagweithiol am gael y sgysiau?
- Os bydd gweithio'n hyblyg ar ddisgresiwn y rheolwr, mae'n dibynnu pa mor dda yw eich rheolwr. Er bu cynnydd o ran trefniadau gweithio hyblyg, yn aml merched sy'n gweithio'n hyblyg pan fyddant yn cael teuluoedd ac mae hyn yn cynyddu'r bwlch o ran cyflogau ac mae fel pe bai'n cuddio cyfleoedd i ddynion gymryd rhan mewn trefniadau gweithio hyblyg.
- Mae gan Cyngor ar Bopeth yng Nghonwy Ymgynghorwyr Pwylaidd.

Ystadegau / casglu gwybodaeth a beth gaiff ei wneud gyda nhw

- Yn y cyflwyniadau heddiw, ni fu sôn am wahaniaeth gwybyddol o gwbl. Mae 68% o bobl Awtistig allan o waith. Wedi'u tanddefnyddio'n fawr.
- Ydych chi'n casglu ac adrodd am wybodaeth am anabledau yn ogystal â bylchau cyflog rhwng y rhywiau, ac a ydych yn defnyddio'r ffigurau i olrhain cynnydd?
- Mae bylchau cyflog yn fwy na dim ond gwahaniad o ran rhywiau – mae angen i chi fynd allan i ysgolion i geisio goresgyn rhwystrau.
- Mae gan Stonewall adnodd meincnodi – sy'n edrych ar sut rydych yn gofyn y cwestiynau o ran hunaniaeth o ran rhywedd a beth rydych yn ei wneud gyda'r data, er enghraifft o gyfweiliadau ymadael / arolygon.
- Gofynnwyd cwestiwn o ran p'un a oedd unrhyw bobl fyddar yn gweithio yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Conwy neu beidio? Yr ateb oedd bod.
- Gofynnwyd cwestiwn o ran beth gaiff ei wneud gyda'r wybodaeth fonitro? Yr ateb oedd ei bod yn cael ei defnyddio i nodi unrhyw anghydraddoldebau a newid polisi os oes angen.
- Nid oes sylfaen dystiolaeth i ddangos pa mor effeithiol mae'r holl gamau gweithredu a gafodd eu cwmpasu heddiw wedi bod – byddai'n ddefnyddiol bod â dealltwriaeth o'r effaith.

Sicrhau bod yr hanfodion yn iawn – canolbwyntio ar nodweddion cadarnhaol a defnyddio terminoleg gywir

- Rydych yn dal i gyfeirio at “bobl ag anableddau” pan mai'r ymadrodd model cymdeithasol i'w ddefnyddio yw pobl anabl. Mae angen defnyddio'r Model Cymdeithasol o Anabledd – sicrhau bod y pethau sylfaenol yn iawn. Mae angen cynyddu dealltwriaeth o'r model cymdeithasol – mae popeth wedi'i ategu gan agwedd.
- Sylw am lun wedi'i animeiddio yng Nghynllun Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy / Cyngor Sir Ddinbych o berson hŷn gyda ffon – mae'n darlunio'r ochr negyddol o fod yn berson hŷn.
- Mae angen symud oddi wrth y model 'Ah bechod' a bod â model cadarnhaol – nid oes angen gwellhad o Awtistiaeth - rydym am weld derbyniad – hyrwyddo nodweddion cadarnhaol o ran cyflogi pobl Awtistaidd.
- Mae Niwroamrywiaeth yn hanfodol mewn sefydliadau mwy – awgrymwyd dylem chwilio ar Google am Bill Gates a thystiolaeth, oherwydd teimlwyd ei bod yn debygol ei fod yn Awtistig ac roedd yn berfformiad trawiadol. Mae angen cofio nad yw Awtistiaeth yn raddfa llinellog – ddim yn hoffi termau fel 'perfformiad uchel' wrth gyfeirio at Awtistiaeth oherwydd ni fyddai'r gwrthwyneb yn label cadarnhaol.
- Gwnaed sylw am adolygu polisïau i sicrhau nad oeddent yn defnyddio terminoleg heterorywiol fel 'y gŵr'.

Defnyddio'r Rhwydwaith

- Mae'n dda eich bod yn rhannu arfer rhwng yr asiantaethau eraill
- Mae'n bosibl ei bod yn haws cael yr holl wybodaeth gyda'i gilydd, e.e. ar Gyfryngau Cymdeithasol – bod ag un lle i weld beth sy'n digwydd, neu byddwch yn mynd i wefannau 6 Awdurdod Lleol ac ati.
- Gwnaed sylw fod gan y sefydliadau sy'n ymwneud â NWPSSEN bŵer drwy'r gwasanaethau maen nhw'n eu comisiynu i gael dylanwad drostyn nhw a'u prosesau recriwtio ac ati.
- Wrth gomisiynu gwasanaethau, ydi hi'n bosibl rhoi rhai o'r pethau rydych yn eu gwneud fel nodweddion arfer da yn y dogfennau caffael / contract? Pethau fel statws cyflogwr hyderus o ran anabledd.

Recriwtio: Ceisiadau / Llunio Rhestr Fer / Cyfweiliadau / Addasiadau Rhesymol

- Enghraifft arfer da i ganiatáu i bobl wneud cais am swyddi heb fod angen cartref sefydlog oherwydd nad yw'r cyfeiriad cartref yn faes gorfodol.
- Mae'n hawdd dod yn ddiartref a chaiff pobl eu labelu neu eu barnu fel 'pobl sy'n cysgu allan', ac mae'n dod yn haws i bobl yn y sefyllfa honno gael cysylltiad gyda phobl anghynnes a chael eu tynnu i gaethwasiaeth fodern.

- Gall mynd ar-lein i lenwi ffurflen gais fod yn anodd iawn ac weithiau mae'n bosibl na fydd yr ymgeisydd yn gallu llenwi'r ffurflen ar-lein, a allai fod oherwydd eu dealltwriaeth o'r Saesneg, er enghraifft i ddefnyddwyr BSL.
- Nid yw pobl hŷn yn grŵp unffurf ac mae ganddynt lawer o sgiliau y gallant eu cyflwyno i'r gweithlu. Roedd trafodaeth am sut y gall fod yn bosibl o hyd i gael syniad bras o oedran rhywun drwy gymwysterau, hyd yn oed wrth dynnu dyddiadau o ffurflenni cais, e.e. lefel O, TGAU, a allai roi dyddiad i ymgeisydd.
- Roedd rhaid i fab un o'r cynrychiolwyr roi'r gorau i ddatgan nam ar y golwg er mwyn cael swydd, a chyn gynted ag a wnaeth hyn, cafodd swydd.
- Mae penaethiaid mewn rhai sefydliadau yn parhau i dorri'r gyfraith, er enghraifft, mae ymgeisydd wedi cael addewid cyfreithiol am gyfweliad ond ni chafodd ei alw'n ôl am swydd manwerthu er bod pawb arall wedi cael y cyfweliad. Mae'n hysbys nad yw aelodau'r teulu ag acen Iwerddon wedi cael swydd wrth fynd am gyfweliad.
- Mae Barnardo's i fod yn gyfeillgar i anabledau ond mae eu hystadegau monitro'n dangos mai dim ond 0.3% o'r gweithlu sy'n anabl. Yn aml bydd yr ystadegau'n lleihau wrth i chi fynd drwy'r broses recriwtio ac mae'r nifer yn lleihau eithaf dipyn o'r cam rhestr fer i benodiad, hyd yn oed i weithwyr sy'n gwneud cais drwy'r cynllun o blaid pobl anabl.
- Mae'n bosibl i bobl Fyddar wneud swyddi pwysig – er enghraifft mae gweithiwr hollol fyddar ym Mhrifysgol Lerpwl sy'n arbenigwr ar systemau daearyddol, sy'n gallu darllen gwefusau a defnyddio'r cyfrifiadur. Yr unig addasiad oedd ei angen oedd golau sy'n fflachio ar gyfer y larwm tân.

Cyfleusterau / Darpariaeth Gwasanaeth

- Sylw am adeilad newydd Cyngor Conwy ar Ffordd Coed Pella a gobeithir y bydd yn amlbwrpas, gobeithio ar bob llawr, nid dim ond y llawr gwaelod.
- Gofynnwyd cwestiwn am beth fyddai'n digwydd gydag unrhyw ddrysau llithro pe bai tân?

Y Digwyddiad

- Byddai wedi bod yn ddefnyddiol anfon gwybodaeth o'r Digwyddiad o flaen llaw yn hytrach na gorfod ei gael i gyd yn y Digwyddiad.

9.4 Amcan 4 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau o ran Diogelwch Personol

Cam-drin Henoed

- Mae twyll pobl hŷn yn broblem real

- o Trosedd ar stepen y drws
- o Ffrindiau a theulu gydag arian – ei ddal yn ôl neu beidio ei roi i berthynas hŷn
- o Mae twyll ar-lein hefyd yn broblem i bob oed
- Ni chaiff cam-drin pobl hŷn a cham-drin domestig ei adrodd ac os caiff ei adrodd, nid yw'n cael ei adrodd fel trosedd. Ni chaiff ei gydnabod fel trosedd, dim ond fel cam-drin henoed.

Cam-drin domestig

- Mae cynnydd o ran adrodd am gam-drin domestig yn gadarnhaol
- Ymwybyddiaeth well o beth yw perthnasoedd iach – fel bod gan bobl ragor o wybodaeth os cânt eu blacmelio pan fydd perthnasoedd yn torri i lawr.
- Roedd cyfathrebu am y lloches i ddynion yn gadarnhaol iawn.
- Pa ddarpariaeth sydd i ferched a dynion hŷn sydd wedi profi cam-drin domestig yn yr ardal hon?
- Ymgyrch ymwybyddiaeth o gam-drin domestig – Ydi cam-drin pobl hŷn gan aelodau'r teulu wedi'i amlygu a'i gynnwys yn yr ymgyrch?

Troseddau Seibr

- Materion cyfryngau cymdeithasol i bobl iau sydd wedi rhoi lluniau o'u hunain mewn amryw gamau o ddadwisgo (weithiau bydd pobl wedi gofyn amdanynt) a'u rhoi ar-lein. Mae'r heddlu wedi cael nifer o alwadau gan ddynion ifanc sy'n pryderu oherwydd gallant fod yn ddiodefwr blacmel gan unigolyn/unigolion sy'n bygwth rhoi eu lluniau ar y rhynggrwyd.
- Mae nifer pobl ifanc sy'n profi twyll arian ar y rhynggrwyd yn cynyddu (bygwth datguddiad, e.e. lluniau anwedus). Mae pobl yn gofyn iddynt am arian ac yn anffodus, mae'n digwydd yn fwy aml a gall arwain at hunanladdiad mewn rhai pobl ifanc nad ydynt wedi gallu ymdopi.
- Dynion ifanc sy'n pryderu gyda lluniau'n cael eu llwytho ar-lein ac maen nhw'n teimlo cywilydd ac ofn, sydd wedi golygu eu bod wedi cyflawni hunanladdiad.
- Cysylltiad gyda "ffrindiau" ac ennill "cysylltiadau" ar gyfryngau cymdeithasol (mae'n duedd newydd cael cynifer ag sy'n bosibl o gysylltiadau) – gall hyn arwain at broblemau oherwydd bod pobl ifanc yn eu derbyn fel ffrindiau heb wirio pwy ydynt.
- Mae angen negeseuon ymwybyddiaeth gwahanol ar gyfer bechgyn a merched am roi lluniau ar-lein.
- Mae llawer o ddigwyddiadau trosedd casineb ar-lein nad ydynt yn cael eu hadrodd.
- Addysg Rhyw – addysgu myfyrwyr am niwed a pheryglon o ran rhyw – blacmel / cyfryngau cymdeithasol / denu rhywun i berthynas drwy fabwysiadu persona ar-lein ffug) ac ati.

Troseddau Casineb

- Rhagor o ymwybyddiaeth i bobl fel eu bod yn gwybod os ydynt wedi ddiodef trosedd casineb.
- Mae gan Heddlu Gogledd Cymru 2 swyddog mewn swyddi i gynorthwyo pobl yn y gymuned ar sut i adrodd ac adnabod trosedd casineb.
- Mae nifer o ffyrdd ar gael i alluogi pobl i adrodd trosedd casineb, e.e. Heddlu Gogledd Cymru, Cynghorau Sir, Cymorth i Ddiodefwr.
- Mae cydlynwyr cyswllt mewn Ysgolion sy'n helpu myfyrwyr a chynorthwyo o ran codi ymwybyddiaeth o faterion fel trosedd casineb. Gallai'r cydlynnydd gael ei ddefnyddio'n fwy eang fel adnodd ataliol.
- Mae Cymorth i Ddiodefwr ar gael i gynorthwyo pobl sydd wedi bod yn ddiodefwr. Mae angen rhoi ystyriaeth i sut i gynorthwyo pobl sydd â chanfyddiad am droseddau nad ydynt yn ddiodefwr eu hunain o bosibl.
- Twyll teuluol – mae twyll ariannol yn broblem.
- Mae dosbarth oedran 16-34 yn fwy tebygol o ddiodef trosedd casineb.
- Nid yw pawb yn sylweddoli beth yw trosedd casineb – mae angen codi ymwybyddiaeth a rhagor o ddeunyddiau hyrwyddo.
- Yr amseroedd mwyaf aml ar gyfer cyflawni trosedd casineb yw nos Wener / Sadwrn pan fydd pobl yn dod allan o glybiau / tafarndai.
- Mae cyfiawnder adferol yn cael ei ddefnyddio mwy i osgoi erlyniad i helpu diodefwr i adrodd am droseddau casineb, gan godi lefelau adrodd.
- Mae gan Cymorth i Ddiodefwr swyddog pwrpasol i ddelio â diodefwr trosedd casineb.
- Mae nifer o droseddau casineb o ran anabledd nad ydynt yn cael eu hadrodd.
- Mae'r gymuned trawsryweddol wedi cynyddu achosion o adrodd am droseddau casineb ond mae angen gwneud mwy.
- Mae troseddau casineb homoffobig yn cynyddu o ran adrodd.
- Mae swyddogion Cyngor Ar Bopeth yn gofyn i bawb sy'n dod i'r swyddfeydd a ydynt wedi diodef trosedd casineb ar unrhyw adeg ac maen nhw'n cadw cofnodion dienw. Gofynnir y cwestiwn waeth beth fydd rheswm pobl dros alw i'r swyddfa.
- Mae angen rhagor o gyfathrebu fel bod y cyhoedd yn gwybod lle a sut i adrodd am drosedd casineb oherwydd gellir mynd ag ef i nifer o leoliadau. Nid oes rhaid cynnwys yr Heddlu bob tro os byddai'n well gan ddiodefwr beidio â'u cynnwys.
- Mae hyfforddiant cyflawnwr ar waith i atal achosion o ailadrodd ond hefyd er mwyn iddynt allu gweld beth mae eu gweithredoedd yn ei wneud i ddiodefwr.
- Mae angen annog cymunedau a grwpiau i adrodd am droseddau casineb.
- Swyddog diogelu cyngor ariannol – ydi hyn yn cynnwys cam-drin, a chefnogi cyflawnwyr hysbys? Mae angen ymwybyddiaeth a gwybodaeth am y gefnogaeth sydd ar gael.

Twyll dros y ffôn

- Mae twyll dros y ffôn yn broblem ddifrifol oherwydd nad yw pobl yn sicr pwy sy'n gredadwy a beth sy'n sgiâm, yn enwedig wrth roi manylion banc.
- Mae gan Heddlu Gogledd Cymru gefnogaeth neges destun os oes angen.
- Dylai addysg ddechrau'n gynnar yn yr ysgolion cynradd er mwyn ei alluogi i gael ei gynnal drwy'r ysgol uwchradd gan gynnwys addysg rhyw.
- Un pwynt cyswllt i weld beth mae NWPSSEN yn ei wneud o ran y 6 amcan.
- Datblygu gwefannau posibl ar gyfer cysylltu â'r swyddog pwynt cyswllt ar gyfer NWPSSEN.

Gwasanaethau sydd ar gael

- "Ask for Angela" mewn tafarndai a chlybiau pan fydd pob yn teimlo dan fygythiad. Nid yw pawb sy'n gweithio ar ddrysau a thu ôl i far yn gwybod beth mae hyn yn ei olygu. Mae angen ei hyrwyddo i bobl.
- Mae angen estyn sefydlu "Mannau Diogel" ar draws Gogledd Cymru i bobl sy'n dioddef trosedd casineb, e.e. LGBT / pobl anabl / pobl hŷn / pobl iau / pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig mewn e.e. caffis / siopau / tafarndai ac ati (mae'n gweithio yng Nghernyw). Arddangos arwyddion / logos yng Nghymru. Mae "Mannau Diogel" wedi'i hyrwyddo yn Wrecsam i bobl fynd i Siopau ac ati. Gobeithir lansio'r cynllun yn genedlaethol.

9.5 Amcan 5 – Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau mewn Cynrychiolaeth a Llais

Sylwadau ar Amcanion Cydraddoldeb

- Cytunodd pob cyfranogwr fodd yr amcanion cydraddoldeb yn dal yn berthnasol, ond roeddent am gynnig y canlynol o ran eu gwella:
- Ni chaiff casineb hiliol ac ymddygiad gwrthgymdeithasol eu hystyried yn helaeth yma ac maen nhw'n cael effaith fawr ar gydraddoldeb ac amrywiaeth mewn cymunedau.
- Mae angen rhagor o adborth yn fwy rheolaidd.
- Oes gennych chi newyddlen?
- Hoffem weld mwy am LGBT o fewn ymgysylltu â'r gymuned a'r Llwybr i Bobl Traws wedi'u hystyried.
- Mae angen adolygiadau mwy rheolaidd o lawer o ran y Cynllun Gweithredu, yn enwedig i ddelio â materion a allai ddwysau'n gyflym. Mae angen i ni allu nodi'r camau gweithredu hynny sydd bron wedi'u cwblhau a'r rhai sydd angen rhagor o waith.
- Lle mae'r dystiolaeth i roi gwybod i ni am effaith negyddol a chadarnhaol mae Cynllun Gweithredu NWPSSEN yn ei chael ar ein poblogaethau / cymunedau?

- Ni theimlwyd bod cynghorwyr yn ddigon prif ffrwd, ac felly nad ydynt yn cynrychioli, er enghraifft, lleiafrifoedd ethnig na phobl ifanc mewn llawer o siroedd.
- Mae angen rhagor o atebolrwydd gan ein Haelodau etholedig nad ydynt naill ai'n troi i fyny i gyfarfodydd, neu sy'n cyrraedd yn hwyr / gadael yn gynnar a sicrhau eu bod yn llofnodi cofrestr presenoldeb. Pwy sy'n sicrhau'r atebolrwydd hwn? Roedd cyfranogwyr ein Digwyddiad yn teimlo bod cyfrifoldeb gan yr aelodau roeddent wedi pleidleisio drostynt i fynychu pob cyfarfod a chynrychioli pob grŵp nodweddion a ddiogelir.
- Mae diffyg dealltwriaeth gyhoeddus o ran y broses ddemocrataidd - a allai awdurdodau lleol gynnig gwell gwybodaeth fel bod gan unrhyw unigolion sydd am sefyll fel cynghorwyr ddarlun clir o beth maen nhw'n ei wynebu? Er enghraifft, beth oedd y rhwystrau roedd Cyngor Gwynedd yn eu hwynebu ar gyfer recriwtio aelodau etholedig? Byddai'n ddefnyddiol rhannu'r rhain ar gyfer arfer da a gweld a ellid symud y rhwystrau hynny.
- Teimlir bod angen rhagor o hyfforddiant codi ymwybyddiaeth ar weithwyr rheng flaen o ran caethwasiaeth fodern, anffurfio organau cenhedlu benywod (FGM) ac ati. Sut gallwn ni gefnogi unigolion os nad ydym yn ymwybodol o'r hyfforddiant hwn?

Ymgysylltu

- Mae angen deall y gwahaniaeth rhwng ymgysylltu ac ymgynghori a sicrhau bod hyn yn cael ei wneud fel sy'n ofynnol gan y gyfraith ac ymgysylltu â'r cyhoedd, yn enwedig y rhai o nodweddion a ddiogelir.
- Mae angen i bob polisi gael ei gyd-gynhyrchu fel ei fod yn "eiddo" i'r cyhoedd. Rydym i fod i gael Panel Dinasyddion yng Ngogledd Cymru ond dim ond panel rhithwir sydd gennym a oedd yn cynhyrchu ffurflenni arolwg plaen o bryd i'w gilydd a oedd yn gofyn cwestiynau nad oeddent yn herio.
- Mae angen i gyfranogiad gwleidyddol roi ystyriaeth i bobl na allant fod mewn ystafell llawn o bobl, neu sy'n ei chael yn anodd mewn sefyllfa o'r fath. Mae'r rhan fwyaf o ymgysylltu yn cael ei wneud mewn neuaddau swnllyd mawr. Uffern i rai pobl a gymaint o rwystr i gyfranogiad ag mae bod heb fynediad corfforol i unigolyn anabl sy'n defnyddio cadair olwyn.
- Pryder am drefniadau domestig ar gyfer cyfarfodydd o ran amseroedd / diwrnodau / lleoliadau / cludiant a mynediad – a fyddai sefydliadau'n gallu sicrhau bod y broses hon yn fwy hyblyg o lawer.
- Cartrefi pobl hŷn ac ati, pan fydd unigolion wedi'u rhoi yn y cartrefi hyn, mae'n anodd ymgysylltu â nhw – mae'n bosibl eu bod yn unigolion diamddiffyn sydd angen cefnogaeth.
- Cartrefi Gofal Preswyl (pob oed) - rhai yn unedau diogel – eto dim ond ychydig iawn o gyfle sydd i ymgysylltu ac mae'n bosibl eu bod i gyd yn unigolion diamddiffyn sydd angen rhagor o gefnogaeth.

- Cynnal rhagor o sgysiau “Beth sy’n Bwysig” gydag unigolion o ran ymgysylltu â nhw. Mae digonedd o gyfleoedd a gollwyd, e.e. rhannu straeon bywyd, cyfranogiad gan unigolion.
- Plant a Phobl Ifanc – nid ydym yn gwybod beth yw eu barn, ac rydym yn ansicr o ran a chawsant eu hystyried yn y Cynllun Gweithredu.
- Nid yw Pobl Ifanc yn cael eu cynrychioli gan Gynghorau Ysgol. Yn aml, nid oes gan Blant Sy’n Derbyn Gofal unrhyw gynrychiolaeth, o ran cyfleoedd bywyd, sicrhau tai, diogelwch deiliadaeth a gwaith ataliol. RHAID ystyried sefydliadau leuenctid eraill.
- Aseidiadau o Effaith ar Gydraddoldeb ac Aseiad o Effaith ar Les – dylai cynrychiolwyr o’r cyhoedd fod ar fyrddau i oruchwylio’r aseidiadau hyn oherwydd eu bod mor bwysig.
- Nid yw Paneli Dinasyddion yn gweithio. Dim ond unigolion neu wirfoddolwyr angerddol all fynychu, nid ydynt yn cynrychioli pob elfen o gymunedau / poblogaethau. Beth am roi cynnig ar grwpiau budd-ddeiliad yn lle’r rhain, gan ofyn i’r budd-ddeiliad hynny sut hoffent gael eu hymgysylltu.
- Darperwch ragor o becynnau gwaith / taflenni / ymchwil ar gyfer cefnogaeth, e.e, trosedd casineb.
- Mae cefnogaeth i bobl ifanc 11 – 18 oed ar hunaniaeth o ran rhywedd i’w gweld yn wael iawn.
- Hoffai unigolion trawsryweddol weld rhagor o gefnogaeth a gwybodaeth ar gael yn rhwydd o ran gofal iechyd a digartrefedd.
- Roedd aelodau un grŵp penodol yn teimlo bod angen mabwysiadu’r model cymdeithasol o anabledd (e.e. Sbectwm Awtistiaeth) ar draws Cymru. Dylid herio’r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (EHRC) am hyn.
- Agwedd sydd wrth wraidd gwahaniaethu. Mae model meddygol anabledd wedi’i sefydlu ar draws yr holl wasanaethau cyhoeddus a phob lefel o Lywodraeth – mae hyn yn arwain at bolisi gwael ac ymddygiad rhagfarnllyd.
- Nid yw rhai grwpiau yn gwybod am waith mae grwpiau eraill yn ei wneud o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth. Mae angen storfa ganolog ar gyfer gwybodaeth grŵp.
- Mae anghenion gwahanol mewn gwledydd gwahanol, ond mae’n bosibl ein bod yn methu rhai cyfleoedd os nad ydym yn cydnabod yr anghenion gwahanol hyn a’u parchu. Dod o hyd i fylchau!
- Gallai CVCs archwilio gwaith NWPSEN (mae’n bosibl eu bod yn gwneud hyn mewn Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus). Mae un swyddog yn ei chael yn arbennig o anodd dod â phob grŵp a’u cynrychiolwyr at ei gilydd.
- Peidiwch â defnyddio’r term cymunedau yn eich dogfennau. Mae hyn yn golygu beth bynnag mae’r darlennydd yn ei ddeall, ac nid oes diffiniad clir. Cais i ddefnyddio’r gair poblogaethau – mae cymunedau wedi’u heithrio fel arall ar sail pethau penodol.
- Gall materion GDPR ar gyfer cadw gwybodaeth atal cyfathrebu ac ymgysylltu yn y dyfodol.

- Beth yw ymrwymiad y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus i ymgysylltu?
- Mae bwlch canfyddedig rhwng y lefel hon o ymgysylltiad (digwyddiad NWPSSEN) ac ar lawr gwlad i aelodau cymunedol. Sut gallwn roi sylw i hyn mewn ffordd well?
- A allai NWPSSEN addasu model / ailadrodd model Grŵp Cynghori Annibynnol Amrywiaeth a Chydraddoldeb Heddlu Gogledd Cymru – mae hyn yn effeithiol. Maent wedi’u ffurfio gyda defnyddwyr gwasanaeth, defnyddwyr profiadol a sefydliadau cefnogaeth.
- Y rhai sydd yn ymgysylltu yw’r bobl arferol, a’r rhai sy’n gwneud fwyaf o sŵn. Sut gallwn newid hyn? Mae angen i ni ymweld â rhagor o grwpiau, peidio eu gwahodd i gyfarfodydd fel digwyddiad NWPSSEN – mae angen i ni fynd i’r cyfarfodydd sylfaenol. A allwn gomisiynu CVCs i wneud hyn ar ein rhan?
- Mynd i leoedd lle mae grwpiau yn ymgasglu’n naturiol, lle maen nhw’n teimlo’n gyfforddus i ymgysylltu.
- Mae rhai grwpiau yn amlwg nad ydynt yn teimlo bod ganddynt lais, ac mae angen i sefydliadau NWPSSEN wrando ar beth mae’r grwpiau hyn ei eisiau a’i angen. Yna dylai’r wybodaeth hon lywio amcanion yn y dyfodol.
- Mae blinder o ran ymgynghoriadau yn gyffredin. Gofynnir i ni’n gyson beth yw ein barn ond nid oes dim yn newid ac nid ydym yn cael adborth gan gymaint o sefydliadau.
- Nid yw ymgynghoriad yn werthfawr os nad yw wedi bod yn rhan o ymgysylltu.
- Pam mae angen i chi ymgysylltu? Nid yw bob amser yn glir i bobl PAM mae sefydliadau’n ymgysylltu. Ydi NWPSSEN mor glir â hyn?
- Gwnewch hi’n flaenoriaeth i gynnig darlun clir i unigolion o pam rydym yn ymgysylltu. Hefyd sicrhewch eich bod yn edrych ar y dulliau niferus o ymgysylltu, nid dim ond digwyddiadau fel heddiw a chyfryngau cymdeithasol. Nid yw’r rhain yn addas i bawb, ac mae’n glir o bresenoldeb heddiw nad yw unigolion sy’n byw gyda materion anghydraddoldeb ac amrywiaeth yn gynrychioladol o’r grŵp hwn. Nid yw modelau un maint i bawb yn gweithio i gymunedau.
- Mae diffyg ffydd mewn dulliau ffurfiol o ymgysylltu. Er enghraifft, mae Grwpiau BME wedi cymryd 6 – 8 mis yn ddiweddar i roi ffydd mewn sefydliadau allanol. Rhaid defnyddio cyfnodau ymgysylltu hir.
- Nid yw rhai unigolion yn teimlo bod ganddynt lais fel preswlydd yn Sir Ddinbych.
- Ffyrdd o annog unigolion i ddod ymlaen i gynnig eu llais o ran LGBT a’r Llwybr i Bobl Traws.
- Mae angen edrych ar leihau rhwystrau i fynychu digwyddiadau ymgysylltu fel hwn drwy deithio, mynediad digidol. Problemau ag ardaloedd gwledig – eto cludiant, mynediad digidol, a mynd i’r afael â chymunedau daearyddol “ar wasgar”.
- Edrych ar ddulliau eraill o ymgysylltu – e.e. testun, llyfrgelloedd a llyfrgelloedd teithiol.

- Mae Stonewall yn cael llawer o alwadau ar gyfer cefnogaeth LGBT yng Nghymru – gallai hyn gael ei hwyluso drwy ein hasedau cymunedol ar gyfer diwallu rhai o'r anghenion gofynnol.
- Mae llawer o gyfarfodydd cyrff cyhoeddus yn ystod yr wythnos ac mae hyn yn rhwystro i rai pobl. Bydd gan lawer o bobl iau swyddi llawn amser a / neu gyfrifoldebau gofali plant nad ydynt yn cyd-fynd yn rhwydd â mynychu cyfarfodydd pwyllgor. Mae rheswm pam mae nifer fawr o Gynghorwyr yn hŷn, pobl wedi ymddeol sydd ag amser i gyflawni dyletswyddau cyhoeddus. Os ydym o ddifrif am recriwtio pobl sy'n fwy cynrychioladol o'r cymunedau maen nhw'n eu gwasanaethu, mae angen rhoi sylw i hyn.
- Ystyried ymgysylltu mwy rheolaidd o lawer, yn hytrach na diweddariad cynllun 2 flynedd NWPSSEN.

Cynrychiolaeth gan Aelodau / Cynghorwyr

- Dylai'r broses o allu cael llais gael ei hegluro'n fwy clir, a dylai cyfranogiad gael ei annog. Mae angen i aelodau etholedig eu hunain wrando ar y lleisiau hynny a dylent fod yn fwy atebol am eu camau gweithredu a'u penderfyniadau a mwy cynrychioladol o boblogaethau.
- Pa gamau gweithredu sydd ar waith i annog pobl anabl i gymryd rhan mewn prosesau democrataidd, er enghraifft, sefyll fel cynghorydd?
- Mae'n anodd cael penderfyniadau / trafodaethau polisi gyda chynghorwyr mewn rhai siroedd. A all NWPSSEN gefnogi newid hyn?
- Dylai Aelodau a Chynghorwyr fod yn fwy atebol i'r cymunedau maen nhw'n eu gwasanaethu. Maen nhw'n weladwy iawn yn ystod cyfnod etholiadau, ond ar ôl cael eu hethol, anaml cânt eu gweld. Pe baem yn ystyried dulliau amgen o gefnogaeth – er enghraifft cael gwared ar gefnogaeth wleidyddol – gallai hyn fod yn fwy defnyddiol i boblogaethau.
- Mae demograffeg newidiol yn barhaus – mae angen i gynghorwyr fod yn fwy ymwybodol o hyn.
- Nid yw preswylwyr yn cael eu cynrychioli'n iawn gan aelodau etholedig – ceisio ymgysylltiad amgen i'r broses wleidyddol. Mae ymgyrchu gwleidyddol yn dod i ben ar ôl i aelodau gael eu hethol ac mae'n brin i ymgysylltu ychwanegol gael ei gynnal, yn enwedig gyda grwpiau nodweddion gwarchoddedig.

Rhoi Gwybod am Droseddau a materion eraill

- A allwn gysylltu'r Cyngor fel landlord, Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig ac Awdurdodau Tai o ran monitro a lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol o ran tai, cam-drin sy'n gysylltiedig â chasineb, diogelwch (eiddo amlfeddiannaeth, caethwasiaeth fodern bosibl), risg ac ati? Mae cam-drin yn digwydd ond nid ydym wedi'n

hargyhoeddi ei fod yn cael ei adrodd i'r heddlu, na'r sefydliadau tai. Mae sefydliadau eraill sy'n mynd i eiddo, fel Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, yn sylwi ar nifer o faterion sy'n codi o ran cam-drin, ac maen nhw'n dda iawn am anfon manylion hyn at bartneriaid priodol.

Materion gwasanaeth

- Mewn rhai siroedd, caiff contractau gofalwyr ddim ond eu diweddarau neu eu hadolygu bob pum mlynedd – mae angen lleihau hyn yn eithafol i sicrhau bod gofalwyr yn cael cefnogaeth lawn gennym. Mae angen i Gylch Cynllunio ar gyfer contractau fod yn fwy rheolaidd o lawer.
- Caiff Canolfannau Cyngor ar Bopeth eu gweld fel sefydliadau hanfodol – rhaid iddynt gael eu hariannu a rhaid iddynt barhau fel adnodd allweddol ar gyfer ein siroedd.
- Cartrefi preswyl – mae rhai heddluoedd yn ymweld, a rhai ddim. Mae'n bwysig cyrraedd pawb yn eu cartrefi fel eu bod yn ymwybodol o beth sy'n digwydd o ran cydraddoldeb, amrywiaeth, diogelwch.
- Mae pobl ag amhariadau gwybyddol yn dal i gael eu bwlio i rannu llety a chefnogaeth cymdeithasol er ei fod wedi'i nodi'n glir bod dewis i fyw yn eu cartrefi eu hunain gyda pha bynnag gefnogaeth sydd ei hangen arnynt.

Dulliau Cyfathrebu

- Mae angen i ddulliau cyfathrebu fod yn fwy hyblyg o lawer a mwy pellgyrhaeddol, gyda defnyddio gwahanol ddulliau ar gyfer gwahanol boblogaethau.
- Defnyddio gwahanol ddulliau ar gyfer gwahanol boblogaethau. Er enghraifft mae Pobl Ifanc yn ymwybodol / wybodus am bob math o bethau, yn enwedig datblygiadau technolegol, ond nid ydym yn defnyddio'r dulliau technolegol hynny i ymgysylltu â hwy.
- Mae'n bosibl na fydd pobl hyn am ymgysylltu'n electronig. Byddai angen copïau papur ar grwpiau a chynghorau cymunedol llai o hyd, i sicrhau nad ydynt wedi'u heithrio trwy beidio bod â mynediad ar-lein.
- Mae diffyg mynediad i'r rhyngrwyd yn fater real mewn rhai rhannau o Ogledd Cymru, ac mae'n dal i fod yn rhwystr i bobl gymryd rhan nid yn unig mewn bywyd cyhoeddus, ond i gael mynediad i wasanaethau sydd fawr eu hangen.
- Dulliau cyfathrebu – galwadau, Facebook, ffonau symudol, negeseuon testun – enghraifft o arfer da yw'r gwasanaeth testun sy'n rhedeg yn dda iawn i Bobl Ifanc gyda materion lechyd gan BIPBC. Mae cefnogaeth gan gymheiriaid ar gael drwy negeseuon testun a fforymau tebyg i Facebook.

Adborth

- NWPSSEN – mae rhai o'r mynychwyr yn teimlo nad oes dim yn digwydd / mai dim ond ychydig iawn o adborth sydd am y rhan fwyaf o ymgysylltiad NWPSSEN.

- Ystyriwch pob cynllun cydraddoldeb aelodau NWPSen a chynlluniau corfforaethol a chynlluniau lles mewn un lle ar gyfer Gogledd Cymru.
- Roedd un unigolyn yn teimlo bod cyfleusterau Sir Ddinbych yn hysbysebu eu bod wedi'u gwella i fodloni gofynion hygyrchedd (e.e. Canolfan Nova neu Neuadd y Dref y Rhyl) ond nid oes toiledau hygyrch yn un o'r lleoliadau.
- Parhewch i ddarparu adborth am eich camau gweithredu i gymunedau yn fwy rheolaidd. Nid yw digwyddiadau bob dwy flynedd yn foddhaol. Enghraifft o arfer da wedi'i rhoi ar gyfer Rhwydwaith Ymarferwyr Ymgysylltu BIPBC (rhannu adnoddau).

Pwynt Canolog ar gyfer Gwybodaeth

- Mae angen ystyried creu storfa ganolog ar gyfer gwybodaeth ar gyfer ein gweithgareddau a'r rhai sy'n digwydd yng Ngogledd Cymru o ran amrywiaeth a chydraddoldeb – cyfeiriadur electronig ar gyfer digwyddiadau (dathliadau diwrnod cenedlaethol, grwpiau ac ati), storfa dogfennau ganolog ar gyfer ein cynlluniau cydraddoldeb aelodau, cynlluniau corfforaethol a chynlluniau lles yng Ngogledd Cymru.
- Pwynt canolog ar gyfer gwybodaeth rhwng holl aelodau NWPSen; byddai cyfeiriadur electronig yn cael ei weld fel syniad da, er mwyn i wybodaeth pob corff gael ei thynnu at ei gilydd mewn un lle gyda manylion cyswllt.
- Pob cynllun cydraddoldeb aelodau a chynlluniau corfforaethol a chynlluniau lles mewn un lle ar gyfer Gogledd Cymru.
- Hoffem gael manylion cyswllt ar gyfer Awdurdodau Lleol o ran cefnogaeth LGBT – nid yw bob amser yn glir gyda phwy gall unigolion gysylltu yn eu sefydliadau i ganfod cefnogaeth.
- Mae cydraddoldeb trawsryweddol a grwpiau ar gael yn rhwyddach yn enwedig cefnogaeth BME ac LGBT Hŷn. A allem ehangu ar yr elfennau hyn yng ngwaith NWPSen?
- A fyddai cyfeiriadur electronig yn syniad? Trafodwyd ond pwy fyddai'n rheoli hyn? Sut byddem yn sicrhau ei fod wedi'i ddiweddarau? A ddylem ddefnyddio Dewis Cymru i wneud hyn?

9.6 Amcan 6 - Mynd i'r afael ag anghydraddoldebau o ran cael

Mynediad at Wybodaeth, Gwasanaethau, Adeiladau a'r Amgylchedd

Sylwadau cyffredinol o ran gwaith NWPSen

- Roedd y rhan fwyaf o bobl yn gadarnhaol am y gwaith a wnaed, a soniwyd yn arbennig am y negeseuon testun ar gyfer gwasanaethau brys a'r gwaith ar lwybrau.

- Fodd bynnag, roedd llawer nad oeddent yn ymwybodol o'r pethau arloesol hyn cyn y cyfarfod ac felly roeddent yn teimlo bod y wybodaeth a ddarparwyd am y gwaith a wnaed yn gyfyngedig.
- Roedd y cyflwyniad yn dangos yn glir bod cydweithio rhanbarthol yn fuddiol. Roedd yn dda gweld swyddogion o un sefydliad yn trafod gwaith sefydliad arall.
- Amlygwyd bod angen pwyntiau canolog (e.e. gwefannau) i rannu gwybodaeth.
- Ni chyfeiriwyd at wahaniaethau niwrolegol, e.e. awtistiaeth, mewn cyflwyniadau.
- Yn ystod trafodaethau, amlygwyd bod modd i rai amcanion ddatblygu ond gall rhai eraill gael eu gadael ar ôl. Dylai dull asesu gael ei gynhyrchu i fesur gallu llwyddiant ar gyfer pob maes / blaenoriaeth.
- Mae angen darparu data i ddangos sut mae'r amcanion yn cael eu bodloni, mae angen iddo fod yn fesuradwy.
- O ran y digwyddiad, mae angen i wybodaeth fod yn gliriach a'i hanfon o flaen llaw er mwyn rhoi amser i bawb ei hystyried.
- Byddai Newyddlen bob chwarter yn ddefnyddiol.
- Mae angen cynnwys y 6 amcan mewn Cynlluniau Lles a Chorfforaethol.
- Sut bydd adborth gan bobl yn NWPSSEN yn dylanwadu ar y Cynlluniau Lles nawr maen nhw wedi'u cadarnhau?

Mynediad fel amcan

- Er bod pawb yn teimlo bod yr amcan mynediad yn berthnasol, roedd rhai yn teimlo bod yr amcan yn rhy fawr a bod angen ei wahanu'n rhannau cydrannol, e.e. gwahanu adeiladau a'r amgylchedd adeiledig oddi wrth wybodaeth a gwasanaethau (er bod rhai yn teimlo bod angen ei rannu ymhellach hyd yn oed).
- Mae angen adnabod amhariadau cudd a deall bod mynediad yn golygu gwahanol bethau i wahanol bobl.
- 'Mae angen i 'fynediad' gynnwys materion mynediad i bobl sydd â materion synhwyraidd.

Pobl nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg fel iaith gyntaf

- Mae angen cyngor arbenigol sy'n hygyrch drwy ieithoedd eraill gyda chefnogaeth arbenigol i'r rhai sy'n darparu'r cyngor.
- Codwyd mater o ran na all unigolion wneud cwynion yn eu dewis iaith (e.e. BSL) mewn nifer o sefydliadau.
- Dylai mynediad i wasanaethau gael ei gefnogi gan gefnogaeth a gwybodaeth iaith briodol mewn amrywiaeth o fformatau hygyrch oherwydd gall iaith fod yn rhwystr i gael mynediad i wasanaethau.

Dogfennau

- Dylai terminoleg adlewyrchu'r model cymdeithasol o anabledd a bod yn gadarnhaol, a dylai lluniau, e.e. o bobl hŷn, fod yn gadarnhaol.
- Rhaid cymryd gofal i sicrhau bod dogfennau yn gwbl hygyrch, e.e. cyferbynnedd lliw cywir.
- Dylid bod â chytundeb lefel rhanbarthol ar ddefnyddio fformatau a therminoleg.
- Mae angen sicrhau bod fersiynau hawdd eu deall ar gael yn rhwydd.
- Mae angen pwynt gwybodaeth canolog ar gyfer hygyrchedd fel bod modd cadw dogfennau fel Cynlluniau Cyngor a Chynlluniau Lles yn rhanbarthol.
- Nid yw dweud 'trin pawb yn gyfartal' yn cydnabod angen am amrywiaeth er mwyn i gydraddoldeb ddigwydd.

Adeiladau a'r amgylchedd adeiledig

- Mae angen rhagor o fynediad i gyllid ar gyfer cyfleusterau. Caiff cyllid ei arllwys o lywodraeth ganolog ond dylai fod yn fwy hyblyg i'w ddefnyddio.
- Toiledau hygyrch mewn mannau cyhoeddus, gan gynnwys toiledau lleoedd newid.
- Dylai toiledau fod yn niwtral o ran y rhywiau fel eu bod yn gweddu i bawb.
- Mae sefydliadau'r Trydydd Sector angen help i sicrhau bod eu swyddfeydd ac ati yn hygyrch. A ellid cymryd arian o'r Grant Cyfleusterau i'r Anabl?
- Mae angen diweddarau arwyddion mewn ardaloedd cyhoeddus a'u gwneud yn fwy hygyrch. Rhywbeth i edrych arno'n rhanbarthol o bosibl, fel bod un safon yn cael ei osod.
- Diffyg ardaloedd hygyrch i gadeiriau olwyn.
- Mae angen rhagor o ymgysylltiad gyda phobl anabl wrth adnewyddu adeiladau i sicrhau eu bod yn gwbl hygyrch. Mae hyn yn enwedig oherwydd nad oes gan bob ardal Grŵp Mynediad.
- Mae Arfer Da, safonau dylunio yn parhau i gael eu methu. Cynghorau i weithio i argymhellion. Mae angen canllawiau lleol (Canllaw Cynllunio Atodol) a chenedlaethol, monitro ac adolygu trwy ymgysylltu â phobl anabl wedi'u hyfforddi.
- Mae lleoliadau nad ydynt yn caniatáu mynediad i gŵn tywys a chŵn cymorth eraill wedi parhau i fod yn fater.

Cludiant

- Mae mynediad i gludiant cyhoeddus yn dal i fod yn broblematig, yn enwedig i'r rhai â nam corfforol neu nam ar y synhwyrau. Amlygwyd bod angen bod â gwasanaeth hygyrch y gall defnyddwyr gael mynediad ato. Mae hwn yn fater a gaiff ei anghofio yn aml.

Gwasanaethau iechyd a gofal

- Mae darpariaeth wedi'i wneud i symud cleifion o'r ysbyty i garchar heb fod angen iddynt fynd i ystafelloedd aros cyhoeddus. Pam nad yw hyn yn cael ei wneud i bobl ag amhariadau neu wahaniaeth niwrolegol?
- Diffyg gwasanaethau cefnogaeth i bobl â Dementia.

Hyfforddiant

- Cyfleoedd prentisiaeth lleol pellach yng Nghymru fel nad oes rhaid i bobl ifanc gael mynediad i gyrsiau yn Lloegr.

Cyflogaeth

- Mae angen gwneud addasiadau rhesymol mewn cyflogaeth, i weithwyr newydd a'r rhai sy'n dod yn anabl tra maen nhw yn eu swydd. Nid yw hyn yn digwydd ar hyn o bryd.

Ymgysylltu

- Mynd i gymunedau i siarad â 'phobl go iawn'.
- Mae angen rhagor o ymgysylltiad gyda phobl anabl wrth adnewyddu adeiladau i sicrhau eu bod yn gwbl hygyrch. Mae hyn yn enwedig oherwydd nad oes gan bob ardal Grŵp Mynediad.
- Mae peidio ymgysylltu â phobl anabl yn golygu bod cyfleusterau'n cael eu hadnewyddu ond maen nhw'n methu safonau arfer da, nid ydynt yn gwbl hygyrch. Monitro?

Arall

- Mae angen rhoi ystyriaeth i'r defnydd o dechnoleg. Er gall fod yn ddefnyddiol, gall hefyd wneud pethau'n anoddach – e.e. manteision, unigrwydd.
- Gyda'r holl brosiectau newydd yn digwydd, e.e. Gorsaf Bŵer Wylfa Newydd ar Ynys Môn, bydd rhagor o bobl o gwmpas felly bydd rhagor o angen am wasanaethau.
- Hefyd, gall bod â llawer o ddieithriaid mewn ardal wledig (oherwydd prosiectau newydd) achosi pryder i bobl a'u gwneud yn llai tebygol o fynd allan.

ATODIAD / APPENDIX 1

Digwyddiad Ymgysylltu gyda Budd-ddeiliaid / Stakeholder Engagement Event

Canolfan Fusnes Conwy - 24 Mai 2018 / Conwy Business Centre - 24 May 2018

RHAGLEN / PROGRAMME

Cofrestru a lluniaeth	O/From 10.00 am	Registration and refreshments
<p>Croeso a Throsolwg o'r diwrnod James Woodbine Rheolwr Cefnogi Cydraddoldeb Grŵp yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol / Llywodraeth Cymru Tracey Pardoe, Cadeirydd Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru</p>	<p>10.30 am (10 mun/ mins)</p>	<p>Welcome and Overview of the day James Woodbine Equality Support Manager Economy, Skills and Natural Resources Group / Welsh Government(Welsh Government) Tracey Pardoe, Chair North Wales Public Sector Equality Network</p>
<p>Ruth Coombs Pennaeth Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol Cymru</p>	<p>10.40 am (30 mun/mins)</p>	<p>Ruth Coombs Head of Wales, Equality and Human Rights Commission Wales</p>
<p>Amcanion Cydraddoldeb – Cyflwyniadau ar gynnydd hyd yma</p>	<p>11.10 am (50 mun/mins)</p>	<p>Equality Objectives - Presentations on progress so far</p>
<p>Egwyl</p>	<p>12.00 pm (10 mun/mins)</p>	<p>Comfort Break</p>
<p>Adborth a thrafodaeth o amgylch y bwrdd (x2) • Sylwadau am y gwaith a wnaed hyd yn hyn • Ydy ein hamcanion cydraddoldeb dal yn berthnasol? • Oes yna unrhyw beth arall rydym angen canolbwyntio arno?</p>	<p>12.10 pm (50 mun/mins)</p>	<p>Feedback and discussion round table (x2) • Comments about the work done so far • Are our equality objectives still relevant? • Is there anything else we need to concentrate on?</p>
<p>Cinio/ Rhwydweithio (a chyfle "Post-It")</p>	<p>1.00 pm (60 mun/mins)</p>	<p>Lunch / Networking (and "Post-It" opportunity)</p>

<p>Adborth a thrafod o amgylch y bwrdd (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sylwadau am y gwaith a wnaed hyd yn hyn • Ydy ein hamcanion cydraddoldeb dal yn berthnasol? • Oes yna unrhyw beth arall rydym angen canolbwyntio arno? 	<p>2.00 pm (50 mun/mins)</p>	<p>Feedback and discussion round table (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comments about the work done so far • Are our equality objectives still relevant? • Is there anything else we need to concentrate on?
<p>Egwyl</p>	<p>2.50 pm (10 mun/mins)</p>	<p>Comfort break</p>
<p>Adborth a thrafod o amgylch y bwrdd (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sylwadau am y gwaith a wnaed hyd yn hyn • Ydy ein hamcanion cydraddoldeb dal yn berthnasol? • Oes yna unrhyw beth arall rydym angen canolbwyntio arno? 	<p>3.00 pm (50 mun/mins)</p>	<p>Feedback and discussion round table (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comments about the work done so far • Are our equality objectives still relevant? • Is there anything else we need to concentrate on?
<p>Crynodeb a Chloi</p>	<p>3:50 pm</p>	<p>Summary and Close</p>

Aelodaeth a Chysylltiadau Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru North Wales Public Sector Equality Network Membership and Contacts

Sefydliad / Organisation	Enwau / Names	Cyswllt / Contact	Gwefan / Website
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr University Health Board	Sally Thomas Mike Townson	Sally.thomas4@wales.nhs.uk mike.townson@wales.nhs.uk	www.bcu.wales.nhs.uk
Heddlu Gogledd Cymru North Wales Police	Greg George	greg.george@nthwales.pnn.police.uk	www.north-wales.police.uk
Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru Office of the Police and Crime Commissioner North Wales	Elizabeth Ward	elizabeth.ward@nthwales.pnn.police.uk	www.northwales-pcc.gov.uk
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru North Wales Fire and Rescue Service	Sue Jones	Sue.Jones@nwales-fireservice.org.uk	www.nwales-fireservice.org.uk
Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru Welsh Ambulance Services NHS Trust	Jane Poulter	Jane.Poulter@wales.nhs.uk	www.was-tr.wales.nhs.uk
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri Snowdonia National Park Authority	Bethan Wyn Hughes	Bethan.Hughes@eryri.llyw.cymru	www.eryri.llyw.cymru
Cyngor Sir Ynys Môn Isle of Anglesey County Council	Carol Wyn Owen Rhian W Jones	CarolWyn@ynysmon.gov.uk RhianWJones@ynysmon.gov.uk	www.ynysmon.gov.uk
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy County Borough Council	Tracey Pardoe Emma Battersby	tracey.pardoe@conwy.gov.uk emma.battersby@conwy.gov.uk	www.conwy.gov.uk

Cyngor Sir Ddinbych Denbighshire County Council	Carol Evans	carol.a.evans@denbighshire.gov.uk	www.denbighshire.gov.uk
Cyngor Sir Y Fflint Flintshire County Council	Fiona Mocko	fiona.mocko@flintshire.gov.uk	www.flintshire.gov.uk
	Stephanie Aldridge	Stephanie_aldrige@flintshire.gov.uk	
Cyngor Gwynedd Gwynedd Council	Delyth Williams	delythgadlyswilliams@gwynedd.llyw.cymru	www.gwynedd.llyw.cymru
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam Wrexham County Borough Council	Rachel Morris	rachel.morris@wrexham.gov.uk	www.wrexham.gov.uk

Sefydliadau a Gynrychiolwyd / Mynychwyd

Organisations Represented / In Attendance

Sefydliad / Organisation
Headway Conwy & Denbighshire
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr University Health Board
Llywodraeth Cymru / Welsh Government
Grŵp Cynghori Annibynnol Amrywiaeth a Chydraddoldeb Heddlu Gogledd Cymru / North Wales Police Diversity and Equality Independence Advisory Group
Stonewall Cymru
Camau Cadarn, Y Groes Goch Brydeinig / Positive Steps, British Red Cross
Action on Elder Abuse
Iechyd Cyhoeddus Cymru / Public Health Wales
Centre of Sign-Sign-Sound
AVOW
Rhwydwaith Rhanbarthol Cydraddoldeb GC / NW Regional Equality Network
Cyngor ar Bopeth Conwy Citizens Advice
Tai Gogledd Cymru / North Wales Housing & North Wales RSL Equality Partnership
Cyngor Sir Ddinbych / Denbighshire County Council
Victim Support
Grŵp Mynediad Arfon Access Group
BAWSO
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy County Borough Council
Teithio Ymlaen / Travelling Ahead

Adborth o'r Digwyddiad / Feedback from Event

Ffurflenni a gwblhawyd / Forms completed: 12

	Rhagorol <i>Excellent</i>	Da <i>Good</i>	Boddhaol <i>Satisfactory</i>	Dim yn foddhaol <i>Not Satisfactory</i>	Gwael <i>Poor</i>
Yr adeilad / cyfleusterau <i>Venue / Facilities</i>	42% (5)	42% (5)	8% (1)	8% (1)	0%
Lleoliad <i>Location</i>	42% (5)	58% (7)	0%	0%	0%
Cyflawni'r Pwrpas / Amcanion <i>Achieving Purpose / Objectives</i>	33% (4)	50% (6)	8% (1)	8% (1)	0%
Arlwyaeth <i>Catering</i>	9% (1)	73% (8)	18% (2)	0%	0%

	Ydw Yes	Nac ydw No
A ydych yn gwerthfawrogi'r ymgysylltu â Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru? <i>Do you value engagement with the North Wales Public Sector Equality Network?</i>	100% (12)	0%

	Byddwn Yes	Na fyddwn No
A fydddech yn fodlon i adroddiadau cynnydd interim gael eu hanfon ar e-bost i chi? <i>Would you be happy for interim progress reports to be e-mailed to you?</i>	100% (12)	0%

A yw lleoliad canolog orau neu a ddylai'r digwyddiadau gael eu cynnal mewn gwahanol ardaloedd ar draws Gogledd Cymru?

Is a Central Venue best or should the events be held in different areas across North Wales?

Naill ai	<i>Either</i>
Y mwyaf daearyddol gallwch ledaenu'r manau cyfarfod, y mwyaf cynhwysol rydych yn bod!	<i>The more geographically you can spread the venues the more you are being inclusive!</i>
Canolog	<i>Central</i>
Ydi, Canolfan Fusnes Conwy	<i>Yes Conwy Business Centre</i>
Yn dda i mi ond yn hapus i deithio	<i>Good for me but happy to travel</i>
Canolog	<i>Central</i>
Gwahanol leoliadau	<i>Different venues</i>
Mae'r gogledd yn dda	<i>North is good</i>
Mae canolog yn iawn	<i>Central is fine</i>
Mae lleoliad canolog yn iawn os yw'n mynd gyda rhywbeth arall e.e. newyddlen chwarterol.	<i>Central venue ok if complimented by something else e.g. quarterly newsletter</i>

Beth hoffech chi weld ar y rhaglen ar gyfer cyfarfodydd neu ddigwyddiadau'r Rhwydwaith yn y dyfodol?

What would you like the agenda for the future Network Meetings OR Events to include?

Tystiolaeth Effaith	<i>Impact Evidence</i>
Bod o ddifrif ynglŷn â rhoi'r Model Cymdeithasol o'r DIWEDD yng nghalon ein gwaith i ni gyd.	<i>Being serious about FINALLY putting the Social Model at the heart of the work of us all.</i>
Sut rydym yn gwella cysylltiadau o fewn ein sefydliadau i ddarparu / gwella gwasanaeth cyfiawn.	<i>How we improve connections within our own organisations to provide equitable service delivery / improvement</i>
Diweddariadau ar y cynnydd, ymchwil / data newydd, gwasanaethau i'w datblygu.	<i>Updates on progress, new research / data, services to progress</i>

Unrhyw sylwadau neu awgrymiadau pellach ar sut y gallwn wella digwyddiadau yn y dyfodol.

Any further comments or suggestions on how we can improve future events.

Nid yw ceisio cynnal nifer o wahanol sgysiau o fewn un ystafell yn hygyrch nac yn gynhwysol.	<i>Trying to hold multiple conversations in one room is neither accessible nor inclusive</i>
Roedd yr aerdymeru yn yr ystafell yn boeth iawn.	<i>Air conditioning room it was very hot</i>
Fel person Byddar, roeddwn yn teimlo fod diwrnod llawn (trwy'r dydd) yn ormod. Rydym angen fwy o lygaid i ddarllen a chyfieithydd.	<i>As a Deaf person, I felt all day (full day) too much. We need more eyes to read and an interpreter</i>
Dylai cyfleusterau niwtral o ran y rhywiau fod ar gael i'r dyfodol.	<i>Gender neutral facilities should be available in the future</i>
Ar gyfer y Budd-ddeiliaid, gwybodaeth gefndir ar y digwyddiad o flaen llaw.	<i>For Stakeholders, some background information in advance of the event</i>
<p>Roeddwn i'n meddwl bod y digwyddiad wedi'i drefnu'n dda ac roedd yr hwyluswyr symudol yn fedrus iawn, yn broffesiynol ac yn gryf. Mae gosod eich hun i fyny ar gyfer gwranddo ar grŵp o bobl sydd â llawer i'w ddweud a'i ddweud yn angerddol, yn beth dewr a blinedig iawn i'w wneud; ac i wneud hynny dro ar ôl tro mae'n ganmoladwy yn wir.</p> <p>Roeddwn hefyd yn falch o weld bod y lleoliad yn hygyrch i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn a bod cyfleusterau'n bodoli i helpu pobl o'r gymuned B/fyddar i gymryd rhan yn yr ymarfer casglu gwybodaeth gwerthfawr hwn.</p>	<p><i>I thought the event was well organised and the roving facilitators were very skilled, professional and somewhat robust. Setting yourself up to be talked to by a group people who have much to say and say it passionately is a brave and exhausting thing to do; to do it time after time is praiseworthy indeed.</i></p> <p><i>I was also pleased to see the venue was accessible for wheelchair users and facilities existed to help people from the D/deaf community to participate in this valuable information-gathering exercise.</i></p>
<p>Rhaid i drefnwyr digwyddiadau ymgysylltu neu adborth cyhoeddus ddechrau ystyried materion synhwyraidd wrth asesu Mynediad i leoliadau.</p> <p>Byddai'r rhan fwyaf o bobl awtistig yn ei chael hi'n anodd iawn yn yr amgylchedd a ddarperir yn y digwyddiad NWPSen. Roedd y goleuadau o fewn yr adlewyrchion aml-sgwâr yn llawer rhy llachar, llawer o sgysiau swllyd ac angerddol yn mynd rhagddynt o gwmpas y byrddau eraill ar yr un pryd â'r un ar eich bwrdd chi, yr angen i allu gwybod sut i fod yn bendant mewn lleoliad cyhoeddus, y disgwyliad y dylech chi gael llygad-gyswllt ac ati, sy'n gwneud digwyddiadau o'r fath yn anodd iawn i bobl awtistig, a'r rhai sy'n byw gyda chyflyrau synhwyraidd eraill neu PTSD a chyflyrau iechyd meddwl eraill.</p> <p>Felly, nid yw pobl o'r fath yn cael cyfle cyfartal i ddweud eu stori neu i gynnig syniadau, ac eto'r peth rhwystredig yw, y byddai'r rhan fwyaf o welliannau a fyddai'n helpu pobl sy'n cael trafferth â gorlwytho synhwyraidd ddim yn costio fawr iawn. Er enghraifft, blwch o blygiau clustiau tafladwy i helpu pobl i ganolbwyntio ar y sgwrs y maent yn ymwneud â hi, gan rybuddio pobl o'r awyrgylch</p>	<p><i>The organisers of public engagement or feedback events must start considering sensory issues when assessing Access to venues.</i></p> <p><i>Most autistic people would really struggle in the environment provided at the NWPSen event. Those far-too-bright lights contained in the awful multi-squared reflectors, lots of noisy and passionate conversations going on around the other tables at the same time as the one on your table, needing the ability to know how to be assertive in a public setting, the expectation that you should engage in eye-contact etc. make such events very difficult for autistic people, and those that live other sensory conditions or PTSD and other mental health conditions.</i></p> <p><i>Therefore, such people are not being afforded an equal chance to tell their story or provide ideas and yet the frustrating thing is, most improvements that would help people who struggle with sensory overload cost very little. For example, a box of disposable ear-plugs to help people focus on the conversation they are involved with, warning people of the sensory environment at the venue on</i></p>

<p>synhwyrdd yn y lleoliad ar unrhyw lenyddiaeth hyrwyddo, felly nid oes unrhyw beth annisgwyl annymunol ac maen nhw'n gwybod pa gyfarpar i ddod gyda nhw i'w helpu ymdopi ag amgylcheddau sy'n cael eu gorlwytho'n synhwyrdd, ystafell dawel, heb fawr o olau ar gyfer seibiannau, a sicrhau bod goleuadau'n gallu cael eu troi lawr os oes angen ac ati.</p>	<p><i>promotional literature so there are no unpleasant surprises and they know what equipment to bring to help them cope with sensory-overloaded environments, a quiet, dimly lit room for breaks, and 're-charging', ensuring lights can be dimmed if needed etc.</i></p>
<p>Hoffwn dynnu sylw at y syniad gwyh o gael y cyfle i ddefnyddio nodiadau 'post it' i gyfleu syniadau a meddyliau i drefnwyr y digwyddiad.</p> <p>Mae'r dull syml a rhad hwn o gasglu gwybodaeth yn ddefnyddiol iawn i bobl nad oes ganddynt y sgiliau, y gallu na'r awydd i gyfrannu'n uniongyrchol ond sydd, serch hynny, â rhywbeth pwysig i'w gyfrannu.</p>	<p><i>I would like to highlight the wonderful idea of having the opportunity to use 'post it notes' to convey ideas and thoughts to the organisers of the event.</i></p> <p><i>This simple and inexpensive approach to gathering information is, I would argue, very helpful to people who have not got the skills, ability or desire to contribute directly but who nonetheless have something of importance to contribute.</i></p>

Monitro Cydraddoldeb / Equality MonitoringNifer o ffurflenni a gafodd eu llenwi / *Number of forms completed: 11***Grŵp Oedran / Age Group:**

0 – 15	0%
16 – 24	0%
25 – 34	9% (1)
35 – 44	36% (4)
45 – 54	9% (1)
55 – 64	36% (4)
65 – 74	9% (1)
75 +	0%
Gwell gen i beidio â dweud / <i>Prefer not to say</i>	0%

Rhyw / Sex:

Benyw / <i>Female</i>	82% (9)
Gwryw / <i>Male</i>	18% (2)
Arall / <i>Other</i>	0%
Gwell gen i beidio â dweud / <i>Prefer not to say</i>	0%

Cenedligrwydd / National Identity:

Cymraeg / <i>Welsh</i>	50% (5)
Saesneg / <i>English</i>	10% (1)
Prydeinig / <i>British</i>	40% (4)

Grŵp Ethnig / Ethnic Group:

Gwyn / <i>White</i>	100% (10)
---------------------	-----------

Cyfeiriadedd Rhywiol / Sexual Orientation:

Heterorywiol / <i>Heterosexual</i>	70% (7)
Merch Hoyw/Lesbiad / <i>Gay Women/Lesbian</i>	30% (3)

Statws Priodasol / Marital Status:

Priod neu Bartneriaeth Sifil / <i>Married or Civil Partnership</i>	
Ydw / Yes	60% (6)
Nac Ydw / No	40% (4)

Crefydd neu Gred / Religion or Belief:

Cristion / <i>Christian</i>	20% (2)
Dim crefydd / <i>No religion</i>	40% (4)
Anffyddiwr / <i>Atheist</i>	20% (2)
Arall / <i>Other</i>	20% (2) (Pagonaidd, Dyneiddiwr / Pagan, Humanist)

Anabledd / Disability:

Oes / Yes	27% (3)
Nac oes / No	73% (8)

Hunaniaeth Rhywedd / Gender Identity:

A yw eich hunaniaeth rhyw wedi newid o'r hyn a bennwyd adeg geni? /

Has your gender identity changed from that assigned at birth?

Ydyw / Yes	10% (1)
Nac ydyw / No	90% (9)

Cyfrifoldebau Gofalu / Caring Responsibilities:

Oes / Yes	40% (4)
Nac oes / No	60% (6)

Geirfa / Glossary

AVOW	Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol <i>Wreccsam</i>
BAWSO	Black Association of Women Step Out
BIPBC	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
BME	Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig
BSL	Iaith Arwyddion Prydain
CVC	Cynghorau Gwirfoddol Sirol
Estyn	Estyn yw arolygiaeth addysg a hyfforddiant Cymru; ei swyddogaeth yw darparu gwasanaeth arolygu a chynghori annibynnol ar ansawdd a safonau addysg a hyfforddiant a ddarperir yng Nghymru
GC	Gogledd Cymru
GDPR	Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol
GIG	Gwasanaeth Iechyd Gwladol
GRT	Cymunedau Sipsiwn, Roma a Theithwyr
LGBT	Blaenlythrennau ar gyfer <i>lesbiad, hoyw, deurywiol a trawsryweddol</i>
NWPSEN	Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus Gogledd Cymru
PhD	Mae PhD yn radd a ddyfernir i bobl sydd wedi gwneud gwaith ymchwil uwch i bwnc penodol. Mae PhD yn fyfodd ar gyfer 'Doctor of Philosophy'
RSL	Landlord Cymdeithasol Cofrestredig
TGAU	<i>Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd</i>

ALN	Additional Learning Needs
AVOW	Association of Voluntary Organisations <i>Wrexham</i>
BAME	Black, Asian and Minority Ethnic
BAWSO	Black Association of Women Step Out
BCUHB	Betsi Cadwaladr University Health Board
BME	Black and Minority Ethnic
BSL	British Sign Language
CVC	County Voluntary Councils
EHRC	Equality and Human Rights Commission
EIA / EqIA	Equality Impact Assessments
Estyn	Estyn is the education and training inspectorate for Wales; its function is to provide an independent inspection and advice

	service on quality and standards in education and training provided in Wales
FGM	Female Genital Mutilation
GCSE	<i>General Certificate of Secondary Education</i>
GDPR	General Data Protection Regulations
GP	General Practitioner / Doctor
GRT	Gypsy Roma and Traveller communities
HIA	Health Impact Assessment
LGBT	Initials for <i>lesbian, gay, bisexual, and transgender</i>
NHS	National Health Service
NW	North Wales
NWPSSEN	North Wales Public Sector Equality Network
PhD	A PhD is a degree awarded to people who have done advanced research into a particular subject. PhD is an abbreviation for 'Doctor of Philosophy'
PSB	Public Service Board
RSL	Registered Social Landlord
SEN	Special Educational Needs
SMS	Short Message Service
WIA	Wellbeing Impact Assessment